

ISNIN
27 02
2017

BH DIDIK

bhdidik@bh.com.my

4 BERITA:
Ikon SK Dato' Keramat 2

5 BAHASA MELAYU:
Kata Sendi Nama dan Syarahan

SAINS:
Interaksi Antara Hidupan

Membimbing Ke Arah Kemahiran Bertikir Aras Tinggi (KBAT)

BAHASA SANTUN

Kuala Lumpur: Penggunaan perkataan yang tepat dan sopan di dalam perbualan membolehkan maksud disampaikan secara jelas.

Bahasa yang sopan juga menjadikan perbualan lebih mesra dan dapat mengelakkan suasana tegang.

Kanak-kanak mempelajari bahasa yang betul dan sopan menerusi persekitaran seperti mendengar perbualan dalam kalangan ahli keluarga.

Pembelajaran di sekolah juga banyak memberi ilmu untuk menguasai bahasa yang baik sama ada dalam bahasa Melayu atau bahasa Inggeris.

Penguasaan bahasa yang cemerlang membolehkan murid berbual-bual dengan baik dalam pelbagai keadaan.

Penggunaan bahasa yang sesuai itu juga diuji seperti dalam kertas Bahasa Inggeris (BI) Pemahaman Ujian Pencapaian Sekolah Rendah (UPSR).

Guru Bahasa Inggeris Sekolah Kebangsaan (SK) Puchong Utama 2, Selangor, Encik P Harpal Singh memberi pandangan beliau dalam aspek berkenaan.

Ikuti hasil temu bual wartawan *BH Didik*, Puan Nas Norziela Nasbah di halaman D2.

Lihat muka D2.

DIDIK

Oleh Aminuddin Sarmiran
aminuddin@pam.org.my

Bahasa Melayu – Pemahaman

KATA SENDI NAMA DAN SYARAHAN

(A) SISTEM BAHASA – KATA SENDI NAMA

Kata sendi nama ialah kata yang letaknya di hadapan kata nama atau frasa nama untuk menerangkan kata nama atau frasa nama tersebut.

1. Setiap kata sendi nama mempunyai makna dan tugas tertentu.
2. Dalam tulisan, kata sendi nama dipisahkan daripada kata nama atau frasa nama.

Contoh:

Kata Sendi Nama	Kegunaan
di	<ul style="list-style-type: none"> Untuk menunjukkan tempat. Tidak boleh digunakan untuk waktu, masa dan zaman.
ke	<ul style="list-style-type: none"> Untuk menunjukkan tempat atau arah yang dituju. Untuk menunjukkan waktu atau masa. Tidak digunakan untuk merujuk manusia, haiwan atau institusi.
pada	<ul style="list-style-type: none"> Menunjukkan keterangan waktu dan tempat. Digunakan dalam ungkapan ada + pada (manusia dan haiwan).
dari	<ul style="list-style-type: none"> Untuk menyatakan arah, tempat atau waktu.
kepada	<ul style="list-style-type: none"> Menunjukkan sasaran yang merujuk manusia, haiwan, unsur mujarad dan institusi manusia. Menyatakan pecahan. Menyatakan perubahan keadaan.
daripada	<ul style="list-style-type: none"> Menyatakan punca bagi manusia, haiwan, benda, dan unsur mujarad. Menyatakan maksud sumber atau asal kejadian sesuatu. Menunjukkan perbezaan atau perbandingan.
untuk/bagi	<ul style="list-style-type: none"> Menunjukkan kegunaan sesuatu. Menyatakan bahagian yang ditentukan atau diperuntukkan.
dengan	<ul style="list-style-type: none"> Membawa maksud bersama-sama. Cara sesuatu dilakukan. Memakai atau menggunakan sesuatu sebagai alat. Perbandingan serupa atau sama.
hingga/sampai	<ul style="list-style-type: none"> Membawa maksud hal peringkat dan had masa atau tempat.
oleh	<ul style="list-style-type: none"> Menunjukkan hubungan dengan pelaku dalam ayat pasif.
sejak/ semenjak	<ul style="list-style-type: none"> Digunakan sebagai penanda waktu atau masa.
terhadap	<ul style="list-style-type: none"> Sebagai unsur yang membawa maksud rujukan kepada manusia, haiwan atau benda.
bagai/laksana/ seperti/ umpama	<ul style="list-style-type: none"> Bermaksud perbandingan.
demi	<ul style="list-style-type: none"> Membawa maksud tujuan.
antara	<ul style="list-style-type: none"> Membawa pengertian lingkungan yang tidak mempunyai jarak.
akan	<ul style="list-style-type: none"> Digunakan untuk merujuk manusia. Penggunaannya mesti didahului oleh kata adjektif bersifat perasaan.

Nota:

Hingga dan Sehingga

Kata sendi nama **hingga** digunakan di hadapan kata nama atau frasa nama untuk membawa maksud perihai peringkat dan had masa, waktu atau tempat.

Contoh:

1. Pegawai itu berjaga **hingga** pagi.
2. Anak-anaknya belajar **hingga** peringkat universiti.

Sehingga digunakan sama dengan **hingga** tetapi had masa tidak tertututetetapkan.

Contoh:

1. Kami akan bersama-sama sehingga akhir hayat.
2. Pusingan itu berjaya akan setia sehingga hujung nyawa.

Sejak dan Semenjak

Sejak dan **semenjak** mempunyai maksud yang sama, iaitu bermula dari, mulai dan dari. Dalam *Totobehaso Dewan Edisi Ketiga*, sejak atau semenjak ialah kata sendi yang membawa maksud penanda waktu atau masa dan digunakan di hadapan kata nama atau frasa nama.

Contoh:

Hasnah sentiasa sngul sejak/semenjak kematian ibunya.

Latihan

Bahagian A

Isikan ruang kosong dalam ayat-ayat di bawah dengan jawapan yang paling sesuai.

1. Mereka menunggui bas _____ sebuah perhentian bas.
A di C dari
B ke D daripada
2. Cikgu Zakiah datang _____ memakai sepasang baju yang cantik.
A oleh C dengan
B hingga D daripada

Soalan 3 berdasarkan gambar di bawah.

3. Badan Farid lebih gempal _____ kawannya, Farhan.
A dari C dengan
B pada D daripada
4. Ibu telah membeli sebiji kek _____ menyambut hari jadi adik.
A di C untuk
B pada D kepada
5. Keadaan kampung itu telah berubah jika dibandingkan _____ dahulu.
A dari C dengan
B pada D daripada

Bahagian B

Isikan ruang kosong dalam ayat berikut dengan kata sendi nama yang sesuai.

antara	pada	bagai	dengan	kepada
daripada	di	ke	semenjak	demi

1. Kerusi itu diperbuat _____ rotan.
2. Sisipan Didik itu ada _____ saya.
3. Datuk menebang pokok _____ sebilah kapak.
4. Tiada perbezaan _____ pendapat Ali dengan pendapat Ahmad.
5. Abang semakin rajin _____ menerima nasihat daripada ayah.

(B) PEMAHAMAN – SYARAHAN

Baca petikan di bawah dengan teliti, kemudian jawab soalan-soalan yang berikutnya.

Terima kasih Tuan Pengerusi Majlis, barisan panel hakim yang adil dan seterusnya hadirin sekalian. Salam sejahtera saya ucapkan sebagai pembuka tirai bicara. Berdirinya saya di pentas ini adalah untuk membicarakan tajuk syarahan _____

Hadirin yang saya muliakan,

Amalan membaca memang telah diadiri kepentingan-nya oleh semua golongan sama ada pemimpin politik, ibu bapa, pendidik, pentadbir dan masyarakat amnya. Membaca merupakan suatu kegiatan yang amat penting dalam kehidupan manusia dan boleh membangunkan sesuatu masyarakat dari segi intelektual serta membentuk pemikiran kreatif dan dinamik. Tidak hairanlah jika ungkapan "Membaca jambatan ilmu" sering kali kita gunakan untuk menunjukkan betapa pentingnya amalan membaca dalam mencari ilmu pengetahuan.

Manusia berilmu selalunya dikaitkan dengan insan berbudaya membaca. Minat membaca adalah berkaitan rapat dengan budaya ilmu kerana minat ini merupakan suatu ciri pembangunan budaya dalam masyarakat yang berorientasikan pendidikan dan pembacaan.

Amalan membaca perlu dijadikan budaya dalam masyarakat kita. Budaya ini pula tidak seharusnya terbatas di sekolah, universiti atau di bandar sahaja tetapi patut dikembangkan dalam kehidupan masyarakat termasuklah masyarakat luar bandar. Hal ini penting agar masyarakat luar bandar yang sering dikaitkan seperti katak di bawah tempurung akan dapat menambahkan ilmu pengetahuan seterusnya bersama-sama mengejar arus pembangunan.

Tuan-tuan yang saya muliakan,

Seseorang individu atau sesuatu bangsa yang mempunyai kekuasaan atau kejayaan dalam sesuatu bidang tidak boleh mempertahankan miliknya tanpa budaya ilmu yang baik. Malah dia akan bergantung kepada orang atau bangsa lain yang berilmu. Buktinya, kita melihat betapa negara pengeluar minyak yang kaya-rya terpaksa bergantung hampir dalam semua aspek penting kehidupan negara mereka kepada negara lain yang lebih maju dari segi keilmuan dan kepakaran.

Sejarah juga telah membuktikan bahawa masyarakat maju yang dapat menguasai pelbagai bidang dalam kehidupan mereka dan mencipta sejarah adalah terdiri daripada masyarakat yang suka membaca. Disiplin membaca untuk mendapatkan ilmu merupakan suatu kuasa pembebasan daripada belenggu-belenggu kemiskinan dan kejahilan.

Akhir kata, ingin saya tegaskan bahawa kehidupan yang lebih sempurna akan dapat dibentuk sekiranya masyarakat kita membudayakan amalan membaca. Amalan ini secara langsung akan melahirkan masyarakat berilmu dan bertamadun tinggi.

Sekian, terima kasih.

Bahagian A

1. Syarahan di atas disampaikan dalam satu acara _____.
A pameran buku
B pertandingan syarahan
C pertandingan perbahasan
D persembahan kebudayaan
2. Berikut ialah kesan buruk jika sesuatu bangsa atau masyarakat tidak menguasai ilmu, **kecuali**.
A bangsa itu akan mudah dijajah
B bangsa itu akan terlalu bergantung kepada pihak lain
C bangsa itu akan ketinggalan dan menjadi mundur
D bangsa itu akan banyak menerima bantuan negara asing
3. Apakah tajuk yang paling sesuai untuk syarahan di atas?
A Dengan Buku Negara Maju
B Membudayakan Amalan Membaca
C Selangkah ke Perpustakaan Sejuta Pengetahuan
D Membaca Buku Lebih Baik daripada Menonton Televisyen

Bahagian B

1. Mengapakah membaca dianggap sebagai amalan yang amat penting?
_____

[2 markah]

2. Berdasarkan petikan, terangkan ciri-ciri orang yang berjaya.
_____

[3 markah]

Bahasa Melayu - Penulisan

BAHAGIAN A DAN B

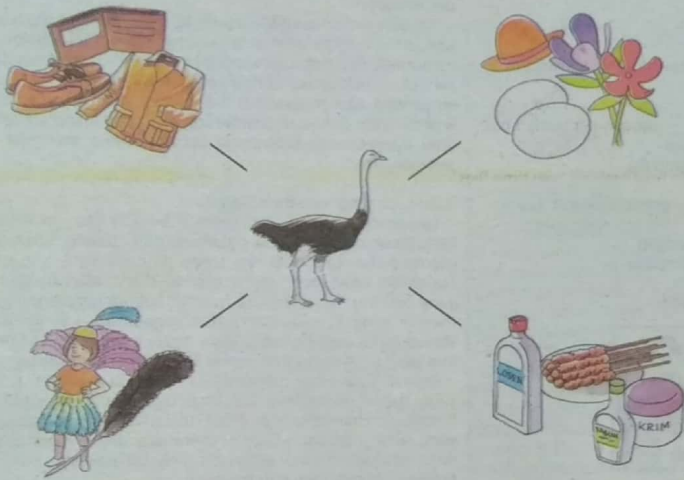
Bahagian A
[10 markah]
[Masa dicadangkan : 15 minit]

Bahagian B
[15 Markah]
[Masa dicadangkan : 25 minit]

➔ **Latihan 1**

(Buku Teks Bahasa Melayu Tahun 4)

Gambar di bawah menunjukkan produk-produk yang dihasilkan daripada burung unta. Tulis **lima** ayat yang lengkap tentang produk-produk tersebut. Tulis **satu** ayat yang lengkap bagi setiap gambar.

➔ **Latihan 2**

(Buku Teks Bahasa Melayu Tahun 5)

Gambar di bawah menunjukkan cara-cara menghormati guru. Tulis **lima** ayat yang lengkap tentang cara-cara menghormati guru seperti dalam gambar. Tulis **satu** ayat yang lengkap bagi setiap gambar.

➔ **Latihan 1**

(Buku Teks Bahasa Melayu Tahun 6)

Iklan di bawah memaparkan ceramah kesihatan. Tulis ulasan berdasarkan maklumat yang terdapat dalam iklan tersebut. Panjangnya ulasan kamu hendaklah **antara 50 hingga 80 patah perkataan**.

APAKAH STRES

CERAMAH KENALI STRES

Tarikh : 14 Ogos 2017
Masa : 8.00 pagi
Tempat : Dewan Sekolah Kebangsaan Nirwana

Semua ibu bapa dan murid dijemput hadir.

Adakah anda:

- mudah sakit kepala
- sakit dada
- mudah letih

Pengisian Ceramah:

- kenali stres
- menangani stres
- kesan stres

KESIHATAN LEBIH BERTAMBAH DARIPADA HARTA

➔ **Latihan 2**

(Buku Teks Bahasa Melayu Tahun 4)

Maklumat di bawah memaparkan program kecemerlangan akademik. Tulis ulasan berdasarkan tentang program tersebut berdasarkan maklumat di bawah. Panjangnya ulasan kamu hendaklah **antara 50 hingga 80 patah perkataan**.

9.30 pagi
Ceramah Bahasa Melayu bermula

- pendedahan tentang cara menulis karangan
- pendedahan tentang teknik menjawab soalan

10.30 pagi
Ceramah Sains

- pendedahan tentang konsep sains
- pendedahan tentang teknik menjawab soalan

1.00 tengah hari
Rehat

- makan tengah hari dan rehat

2.00 petang
Ceramah Motivasi

- teknik belajar yang betul
- semangat untuk belajar
- teknik mengingat

○ **Pelajaran Minggu Depan:**
Bahagian C (Cerita dan Menyudahkan Cerita)

PRESENT CONTINUOUS TENSE

We use the present continuous tense to talk about,

- actions that is happening at the moment of speaking.
Example:
I'm **working now**, I'll be home soon.
Mother **is baking** at the kitchen.
- to show that something is changing, growing or developing.
Example:
The plants **are growing** quickly.
The climate **is changing** rapidly.
- for something which happens again and again.
Example:
The dogs always **bark** at night.
The Sun **rises** from the east.

Exercise

Fill in the blanks.

- 1 We _____ our dinner at a seafood restaurant.
- 2 The children _____ their homework at the library.
- 3 The sun _____ brightly.
- 4 A troupe of dancers _____ on the stage.

Choose the most suitable **proverb**.

- 5 I was _____ while waiting for my turn during the audition.
A slipping my mind   C in the same boat
B getting cold feet   D out of the blue

Choose the **best answer** for each blank.

Mrs Ayu is at a fabric store. She wants to buy _____ (6) _____ fabric to make bed sheets. She talks to Ranjani, the _____ (7) _____. He is cutting some linen with a sharp pair of scissors. At the cashier counter, Mrs. Ayu pays and gets her fabric in a nice paper bag. Then she walks _____ (8) _____ the next shop.

- 6 A a lot   C much
B some   D many
- 7 A waiter   C store manager
B sales assistant   D store keeper
- 8 A to   C over
B by   D from

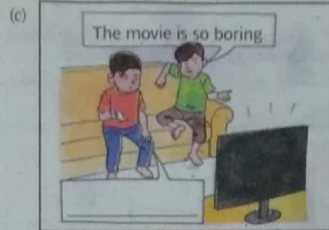
Section B

Question 21

Write a suitable response for each picture in the space provided.

(a) Answer: _____
_____

(b) Answer: _____
_____

Answer:

_____

_____

_____

Question 22

Read the passage below and answer the questions that follow.

Good afternoon to our respected principal, teachers and my fellow students,

I am highly honoured to deliver this farewell speech. We are all here to bid farewell to our exceptional teacher and a mentor who will be retiring from active service, Mr Rahman Hassan. Today, I realised how time flies.

We must recognise, respect and appreciate all the valuable skills and knowledge our dear teacher has imparted onto us the future leaders and thank him for his lasting efforts and hard work. As your student, I know how it is painful to say goodbye to someone who is **less of a teacher but more of a father**.

Throughout his stay in this school, he was an outstanding tutor, and committed in promoting excellence in the education sector. You are always tolerant and ready to assist any pupils in academics and more. As the head student, I understand how difficult it is for you to handle us. Indeed, your exceptional qualities have inspired us in so many ways. We will all remember your good qualities and the sweet memories that we had together will remain in our hearts forever.

Thank you for teaching your subjects with passion. Your unique teaching methods, made it easier and fun for every student to contribute actively thereby making your class an engaging class for all. Permit me to use this medium to ask for your forgiveness if we have hurt your feelings knowingly or unknowingly in the course of discharging your duties.

Sir, you have put in great efforts in instilling tolerance, kindness, and patience onto us the future generations. You have worked tirelessly, and now it is time to enjoy all that you have labored for all over the years. We pray for your good health and may you have a great and properous life in retirement.

Thank you.

22 Tick (✓) the correct answer

(a) Who delivered the speech?

A teacher

A principle

A student

(b) Mr Rahman is _____

retiring

resigning

moving to another school

Write your answers in the space provided.

(c) List two good values you can find about Mr Rahman.

i. _____

ii. _____

(d) "**less of a teacher but more of a father**"

Why did the speaker say the above phrase?

_____

PECAHAN: PENYELESAIAN MASALAH

UJI MINDA

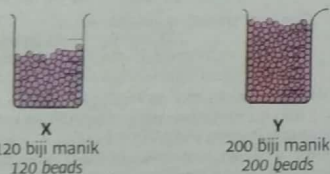
No	Kata kerja	Pecahan kata kerja	Kontra	Pecahan kontra
1.	Lelaki	$\frac{1}{4}$	Perempuan	
2.	Lulus	$\frac{4}{5}$	Gagal	
3.	Biru	$\frac{1}{3}$	Bukan biru	
4.	Jantan	$\frac{5}{6}$	Betina	
5.	Bercermin mata	$\frac{2}{7}$	Tidak bercermin mata	

Istilah penting:

jumlah $\rightarrow +$
kata kerja kontra (dapat, beri, agih, ...) $\rightarrow -$
sama banyak $\rightarrow =$
daripada $\rightarrow \times$

Latihan

- Razak mempunyai sebuah novel yang mengandungi 512 halaman. Dia telah membaca $\frac{3}{8}$ daripada jumlah halaman itu pada hari pertama. Pada hari kedua, dia telah membaca $\frac{1}{4}$ daripada baki halaman. Berapa halamankah yang belum dibaca oleh Razak?
Razak has a novel which is 512 pages long. He has read $\frac{3}{8}$ of the total number of pages on the first day. On the second day, he read $\frac{1}{4}$ of the remaining pages. How many more pages were left for Razak to read?
A 162   C 216
B 180   D 240
- Rajah 1 menunjukkan bilangan manik di dalam dua buah bikar.
Diagram 1 shows the number of beads in two beakers.

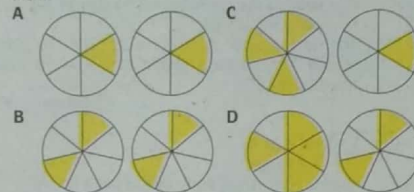
Rajah 1
Diagram 1

- $\frac{3}{4}$ daripada manik di dalam bikar X dan $\frac{2}{5}$ daripada manik di dalam bikar Y berwarna merah. Berapakah jumlah manik di dalam kedua-dua bikar itu yang bukan berwarna merah?
 $\frac{3}{4}$ of the beads in beaker X and $\frac{2}{5}$ of the beads in beaker Y are red. What is the total number of beads in the two beakers which are not red?
A 150   C 210
B 170   D 240

- Haziq membeli 2 keping piza. Sekeping piza dipotong kepada 6 bahagian yang sama besar. Haziq makan $\frac{1}{6}$ daripada jumlah bahagian kedua-dua piza tersebut manakala bapanya makan $\frac{2}{5}$ daripada baki bahagian piza itu. Antara yang berikut, manakah mewakili piza yang dimakan oleh mereka?

Haziq buys 2 pieces of pizza. A pizza is cut into 6 equal slices. Haziq had $\frac{1}{6}$ of his total parts of both pizza and his father eat $\frac{2}{5}$ from the remainder of the parts of pizza.

Which of the following represents the parts of pizza eaten by them?

- Jadual 1 menunjukkan bilangan murid Tahun 4, Tahun 5 dan Tahun 6 dalam sebuah sekolah.
Table 1 shows the number of pupils in Year 4, 5 and 6 in a school.

Jantina Gender	Bilangan murid Number of pupils
Lelaki Boy	328
Perempuan Girl	360

Jadual 1
Table 1

- $\frac{1}{8}$ daripada murid lelaki dan $\frac{1}{9}$ daripada murid perempuan tidak hadir pada Hari Sukan. Hitung bilangan murid Tahun 4, Tahun 5 dan Tahun 6 yang hadir.
 $\frac{1}{8}$ of the boys and $\frac{1}{9}$ of the girls are absent from the Sports Day. Calculate the number of Year 4, 5 and 6 pupils that are present.
A 607   C 648
B 647   D 690

- Jadual 2 menunjukkan bilangan ahli dalam empat buah persatuan.
Table 2 shows the number of members in four clubs.

Kelab Club	Bilangan ahli Number of members
P	30
Q	40 orang lebih daripada kelab P 40 more than club P
R	3 kali bilangan ahli kelab Q 3 times the members of club Q
S	$\frac{3}{7}$ daripada bilangan ahli kelab R $\frac{3}{7}$ of the members of club R

Jadual 2
Table 2

- Berapakah pecahan bilangan ahli kelab S berbanding jumlah ahli keempat-empat kelab itu?
What is the fraction number for the club members of S compared to the total member of the four clubs?
A $\frac{3}{7}$ C $\frac{9}{31}$
B $\frac{4}{7}$ D $\frac{9}{40}$

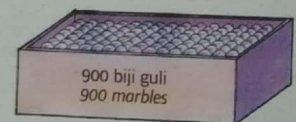
- Terdapat 32 000 orang yang sedang menonton satu pertandingan bola sepak di sebuah stadium. $\frac{7}{8}$ daripadanya ialah lelaki dewasa. Terdapat 977 orang wanita dewasa di dalam stadium dan selebihnya ialah kanak-kanak.

Hitung bilangan kanak-kanak di dalam stadium itu. There are 32 000 people watching a football match in a stadium. $\frac{7}{8}$ of the people are men. There are 977 women in the stadium and the remaining people are children. Calculate the number of children in the stadium.

- A 4 977   C 3 023
B 4 000   D 3 033
- Terdapat 450 biji guli di dalam sebuah bekas, $\frac{2}{9}$ daripada guli itu berwarna hitam. Bakiya terdiri daripada guli yang berwarna putih, biru, hijau dan kuning yang sama bilangannya. Antara yang berikut, manakah langkah pengiraan yang betul untuk mencari bilangan guli biru?
There are 450 marbles in a container, $\frac{2}{9}$ of the marbles are black. The rest consists of equal numbers of white, blue, green and yellow marbles. Which of the following is the correct calculation for the number of blue marbles?

- A $450 - \frac{2}{9} \times 450$ C $\frac{7}{9} \times 450 \div 3$
B $\frac{2}{9} \times 450 \div 4$ D $\frac{7}{9} \times 450 \div 4$

- $\frac{1}{4}$ daripada sejumlah epal telah busuk. Baki epal itu dikongsi secara sama banyak antara 4 orang adik-beradik. Setiap orang mendapat 12 biji epal. Berapakah jumlah bilangan epal yang ada pada mulanya?
 $\frac{1}{4}$ from a total number of apples were rotten. The remaining apples were shared equally among 4 siblings. Each of them got 12 apples. How many apples were there initially?
A 16   C 48
B 24   D 64
- Rajah 2 menunjukkan sejumlah guli berwarna biru, merah, hijau dan kuning di dalam sebuah kotak.
Diagram 2 shows the total number of blue, red, green and yellow marbles in a box.

Rajah 2
Diagram 2

- $\frac{3}{5}$ daripada jumlah guli itu ialah guli hijau. Bilangan guli merah ialah 230 biji. Selebihnya ialah guli biru dan kuning. Bilangan guli biru lebih berbanding guli kuning. Berapakah bilangan guli biru yang munasabah?
The green marble are $\frac{3}{5}$ of the total number of marbles. There are 230 red marbles. The rest are blue and yellow marbles. The number of blue marbles is more than yellow marbles. What is the probable number of blue marbles?
A 130   C 65
B 66   D 64

- Paidi ada 120 biji guli. Hairi ada 2 kali bilangan guli Paidi. Bilangan guli Saidi ialah $1\frac{1}{3}$ daripada bilangan guli Hairi. Berapakah jumlah guli mereka?
Paidi has 120 marbles. Hairi has 2 times the marbles of Paidi. Saidi has $1\frac{1}{3}$ of Hairi's marbles. How many marbles do they have altogether?
A 240   C 670
B 320   D 680

Matematik (Kertas 2)

PERPULUHAN (PENYELESAIAN MASALAH)

Pada minggu ini, kita akan membincangkan konsep soalan penyelesaian masalah melibatkan perpuluhan. Soalan begini biasanya menggabungkan operasi matematik dan nombor bercampur. Akan ada lebih daripada dua operasi matematik dalam setiap soalan.

Ciri-ciri soalan penyelesaian masalah

1. Operasi merujuk kepada "perkataan tertentu".
2. Gabungan nombor dengan perkataan dalam ayat matematik.
3. Melibatkan lebih daripada dua operasi.
4. Melibatkan pecahan persepuluh, perseratus dan perseribu.
5. Menukar pecahan atau peratus kepada bentuk perpuluhan.

- Soalan melibatkan pecahan biasanya;
- i. menukar pecahan atau peratus kepada tempat perpuluhan atau sebaliknya.
  - ii. Tambah, tolak, darab dan bahagi nombor kepada tiga tempat perpuluhan.
  - iii. Operasi bercampur (melibatkan tambah dan tolak).
  - iv. Soalan penyelesaian masalah.

Contoh 1 : Melibatkan penukaran unit

Rajah 1 menunjukkan satu soalan matematik.
Diagram 1 shows a mathematic question.

$$0.95 + 107\%$$

Rajah 1 / Diagram 1

- (a) Nyatakan 107% kepada nilai perpuluhan.
State 107% in the decimal value. [1 markah / mark]
- (b) Selesaikan dan berikan jawapan dalam nilai perpuluhan.
Solve and give the answer in decimal value. [2 markah / marks]
- (c) Berdasarkan jawapan dalam soalan (b), bundarkan jawapan kepada persepuluh terdekat.
Based on the answer in question (b), round off the answer to the nearest tenth. [1 markah / mark]

Langkah menjawab:

- (a) $107\% = 1.07$
Atau, gerakkan titik perpuluhan dua tempat dari kanan ke kiri
 $\frac{107}{100} = 1.07$
- (b) $107\% = 1.07$ atau, $0.95 + 1.07 = 2.02$
- (c) $2.02 = 2.0$

Latihan

- 1 Rajah 1 menunjukkan sekeping kad nombor.
Diagram 1 shows a numbered card.
 5.876
Rajah 1 / Diagram 1
(a) Bundarkan nombor di atas kepada persepuluh terdekat.
Round off the number above to the nearest tenth. [1 markah / mark]
(b) Tambah $3\frac{49}{100}$ kepada nilai pada kad nombor itu.
Berikan jawapan dalam nilai perpuluhan.
Add $3\frac{49}{100}$ to the value in number card.
Give the answer in the decimal value. [2 markah / marks]

- (c) Berdasarkan jawapan dalam soalan (b), cari hasil bahagi dengan 6.
Based on the answer in question (b), find the division with 6. [2 markah / marks]

- 2 (a) Jumlah nilai tiga nombor ialah 31. Nombor pertama dan kedua masing-masing 8.03 dan 11.5. Cari nilai nombor yang ketiga.
The sum of three numbers is 31. The first and the second number are 8.03 and 11.5. Find the value of the third number. [2 markah / marks]

$$\square \div 8 = 31.4$$

Apakah nilai yang perlu ditulis pada kotak?
What is the value that must be written in the box? [2 markah / marks]

- 3 Rajah 3 menunjukkan tiga keping kad nombor, P, Q dan R.
Diagram 3 shows the three numbered cards, P, Q and R.

P	Q	R
096	24	71

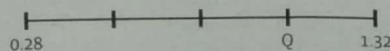
Rajah 3 / Diagram 3

- (a) Antara yang berikut, nyatakan nilai nombor yang paling kecil.
Based on the above diagram, state the smallest number. [1 markah / mark]
- (b) Cari jumlah nilai kesemua nombor pada kad itu.
Find the total values of all the cards. [2 markah / marks]
- (c) Berdasarkan Rajah 3, nombor yang terbesar ditolak dengan nombor yang terkecil. Hasil tolaknya ditambah dengan nombor yang satu lagi.
Based on Diagram 3, subtract the biggest number with the smallest number. The subtracted value is then added to the other number. [2 markah / marks]

- 4 Jumlah empat nombor ialah 71.09. Tiga daripada nombor nombor itu ialah 18.6, 35.06 dan $6\frac{9}{100}$.
The sum of four numbers is 71.09. Three of the numbers are 18.6, 35.06 and $6\frac{9}{100}$.

- (a) Tuliskan $6\frac{9}{100}$ kepada nilai perpuluhan.
Write $6\frac{9}{100}$ in the decimal values. [1 markah / mark]
- (b) Berdasarkan pernyataan di atas, cari nilai nombor yang keempat.
Based on the statement above, find the fourth number. [2 markah / marks]

- 5 Rajah 5 menunjukkan satu garis nombor.
Diagram 5 shows a number line.

Rajah 5 / Diagram 5

- (a) Nyatakan 0.28 kepada pecahan termudah.
State 0.28 in fraction, in the simplest form. [1 markah / mark]
- (b) Cari nilai bagi Q.
Find the value of Q. [2 markah / marks]
- (c) Berdasarkan jawapan dalam soalan (b), cari hasil darabnya dengan 8.
Based on the answer in question (b), multiply the answer with 8. [2 markah / marks]

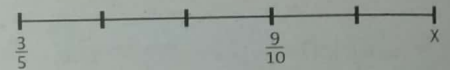
- 6 Rajah 6 menunjukkan sekeping kad nombor.
Diagram 6 shows a numbered card.

$$4\frac{3}{8}$$

Rajah 6 / Diagram 6

- (a) Nyatakan nilai di atas dalam bentuk perpuluhan.
State the values above in a decimal value. [2 markah / marks]
- (b) $4\frac{3}{8} = 4.38\%$
Adakah benar? Buktikan.
Is it true? Prove it. [3 markah / marks]

- 7 Rajah 7 menunjukkan satu garis nombor.
Diagram 7 shows a number line.

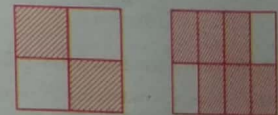

Rajah 7 / Diagram 7

Berdasarkan Rajah 7,
Based on Diagram 7,

- (a) Tulis $\frac{9}{10}$ dalam nilai perpuluhan.
Write $\frac{9}{10}$ in decimal value. [1 markah / mark]
- (b) Cari nilai bagi X dalam nilai perpuluhan.
Find the values of X in decimal value. [2 markah / marks]
- (c) Cari beza nilai $\frac{3}{5}$ dengan nilai X.
Berikan jawapan dalam nilai perpuluhan.
Find the difference between $\frac{3}{5}$ with the value of X.
Give your answer in decimal value. [2 markah / marks]

- 8 Rajah 8 menunjukkan dua keping kad yang sama saiz.
Setiap kad itu masing-masing dibahagikan kepada beberapa bahagian yang sama besar.
Diagram 8 shows two cards of equal size. Each card is divided into several equal parts respectively.

Rajah 8 / Diagram 8

- (a) Hitung jumlah kawasan berlorek dalam nilai perpuluhan.
Calculate the total of shaded area give the answer in the decimals value. [2 markah / marks]
- (b) Berdasarkan jawapan dalam soalan (a), berapakah yang perlu ditambah supaya nilainya menjadi 2?
Based on the answer in question (a), what must be added so that it will become 2? [2 markah / marks]

INTERAKSI ANTARA HIDUPAN

1. Haiwan hidup berkumpulan atau bersendirian.

Cara hidup	Tujuan
Berkumpulan	<ul style="list-style-type: none"> Bekerjasama membina tempat tinggal (sarang) dan mencari makanan. Saling melindungi daripada musuh dan cuaca <p>Contoh haiwan: <i>Dubuk</i></p>
Bersendirian	<ul style="list-style-type: none"> Mengelak persaingan untuk makanan dan habitat Hanya akan bersama pada musim mengawan <p>Contoh haiwan: <i>Panda, helang</i></p>

2. Simbiosis

Terbahagi kepada 3

Mutualisme	Parasitisme	Komensalisme
Hubungan antara dua hidupan yang saling memberi faedah kepada kedua-dua pihak.	Hubungan antara dua hidupan yang memberi faedah kepada satu pihak sahaja tetapi memudaratkan satu pihak lagi.	Hubungan antara dua hidupan yang memberi faedah kepada satu pihak sahaja dan satu pihak lagi tidak memberi apa-apa kesan.
Burung gembala kerbau (untung) dengan kerbau (untung)	Kutu (untung) pada telinga anjing (rugi)	Ikan remora (untung) dengan jerung (tidak kesan)

3. Persaingan

i. Hidupan di dalam sesebuah habitat bergantung antara satu sama lain untuk keperluan mereka seperti makanan dan tempat tinggal. ii. Berlaku apabila dua atau lebih hidupan mempunyai keperluan asas (makanan, tempat tinggal, air, ruang dan pasangan) yang sama tetapi terhad.	Haiwan berebut pasangan
iii. Tumbuhan pula bersaing untuk cahaya Matahari, air, nutrien dan ruang.	Persaingan antara tumbuhan
iv. Persaingan lebih hebat (sengit) apabila: - bilangan hidupan dalam sesuatu habitat bertambah - sumber keperluan asasnya terhad.	

4. Kepupusan dan spesies terancam

- Kepupusan haiwan berlaku apabila kesemua spesies haiwan tersebut tiada lagi (mati).
- Spesies terancam pula ialah sesuatu spesies yang menghadapi ancaman untuk pupus.
- Aktiviti utama manusia yang menyebabkan kepupusan spesies ialah pembalakan haram dan melampau, pemburuan haram dan melampau serta pembangunan yang melampau (tidak terkawal).

Antara spesies yang terancam

Rafflesia

Periuk kera

Badak sumbu

Tapir

Antara haiwan yang telah pupus

Gajah berbulu

Dinosaur

Burung dodo

Serigala Tasmania

LATIHAN

1. Rajah 1 menunjukkan sekumpulan cimpanzi.
Diagram 1 shows a troop of chimpanzees.

Rajah 1 / Diagram 1

Mengapakah cimpanzi hidup dalam kumpulan?
Why do chimpanzees live in groups?

- P Untuk berkongsi makanan
To share food
Q Untuk bersaing untuk pasangannya
To compete for a partner
R Untuk mempertahankan diri daripada musuh
To protect against enemies
S Untuk memastikan persaingan sihat antara haiwan
To ensure healthy competition among the animals

- A P dan Q / P and Q   C Q dan S / Q and S
B P dan R / P and R   D R dan S / R and S

2. Apakah punca utama kematian paus, penguin, singa laut, dan hidupan laut yang lain?
What is the main cause of death for whales, penguins, sea lions, and other marine life?
A Kekurangan makanan / Lack of food
B Pemangsa semula jadi / Natural predator
C Aktiviti nelayan / Fishermen's activities
D Tumpahan minyak dan bahan buangan bertoksik
Oil spills and toxic waste disposal

3. Apakah maksud 'spesies terancam'?
What is the meaning of 'endangered species'?
A Spesies yang pupus / An extinct species
B Spesies yang sangat berbahaya
A very dangerous species
C Spesies yang menjalani kehidupan bersendirian
A solitary species
D Spesies yang berdepan risiko akan pupus
A species at risk of becoming extinct

4. Rajah 2 menunjukkan satu interaksi antara ikan pari dengan sekumpulan ikan remora.
Diagram 2 shows an interaction between a stingray and a group of remora fish.

Rajah 2 / Diagram 2

Apakah jenis simbiosis yang ditunjukkan dalam rajah tersebut?
What is the type of symbiosis that shown in the diagram?

- A Mutualisme
Mutualism
B Persaingan
Competition
C Parasitisme
Parasitism
D Komensalisme
Commensalism

5. Antara haiwan yang berikut, manakah spesies yang terancam?
Which of the following animals is an endangered species?

6. Rajah 3 menunjukkan sebuah pasu kecil yang padat dengan banyak jenis pokok. Semua pokok itu terbantut.
Diagram 3 shows a small pot crowded with many plants. All of the plants are stunted.

Rajah 3 / Diagram 3

Apakah punca persaingan yang berlaku dalam keadaan tersebut?
What are the sources of competition that led to this situation?

- J Persaingan untuk udara
Competition for air
K Persaingan untuk air
Competition for water
L Persaingan untuk makanan
Competition for food
M Persaingan untuk cahaya Matahari
Competition for sunlight

- A J dan K / J and K
B J dan L / J and L
C K dan M / K and M
D L dan M / L and M

Sains (Kertas 2)

KEMAHIRAN PROSES SAINS TAHUN 4

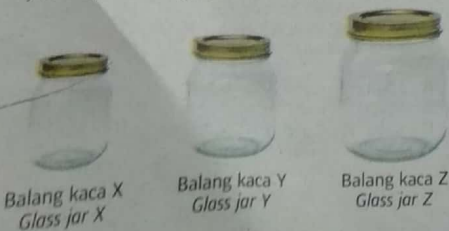
1 Jadual 1 menunjukkan pemerhatian yang dicatatkan bagi kadar pnafasan Fareez dalam tiga aktiviti yang berlainan. Table 1 shows an observation that has been recorded about the rate of breathing by Fareez in three different activities.

Jenis aktiviti Type of activity	Tidur Sleeping	Berjalan Walking	Berlari Running
Bilangan pergerakan naik dan turun dada dalam satu minit Number of chest movement up and down in one minute	Sedikit Less	Sederhana Moderate	Banyak More

Jadual 1 / Table 1

- (a) Apakah tujuan penyiasatan ini?
What is the purpose (aim) of this investigation?
[1 markah / mark]
- (b) Nyatakan corak perubahan dalam bilangan pergerakan naik dan turun dada dalam satu minit.
State the trend of change in the number of chest movement that moves up and down in one minute.
[1 markah / mark]
- (c) Nyatakan **dua** maklumat yang dikumpul daripada penyiasatan ini.
State **two** information gathered from this investigation.
1. _____
2. _____
[2 markah / marks]
- (d) Apakah yang boleh kamu faham tentang kadar pnafasan daripada penyiasatan dalam Jadual 1?
What can you understand about the rate of breathing from this investigation in Table 1?
[1 markah / mark]
- (e) Nyatakan **satu** kesimpulan daripada penyiasatan ini.
State **one** conclusion from this investigation.
[1 markah / mark]
- (f) Ramalkan bilangan pergerakan naik dan turun dada dalam satu minit jika Fareez sedang berenang.
Predict the number of chest movement if Fareez is swimming.
[1 markah / mark]

2 Rajah 2 menunjukkan satu penyiasatan tentang tiga balang kaca yang berlainan saiz iaitu balang kaca X, Y dan Z. Ketiga-tiga balang kaca tersebut telah diisi penuh dengan guli yang berlainan.
Diagram 2 shows an investigation about three different sized glass jars which are glass jar X, Y and Z. The three of glass jars are filled with different amounts of marbles.

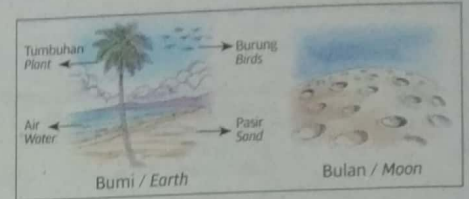
Rajah 2 / Diagram 2

Keputusan penyiasatan telah direkodkan dalam maklumat di bawah.
The result of the investigation is recorded in the table below.

Balang kaca X : Boleh mengisi 35 biji guli sehingga penuh.
Glass jar X : At full capacity, can take in 35 marbles.
Balang kaca Y : Boleh mengisi 55 biji guli sehingga penuh.
Glass jar Y : At full capacity, can take in 55 marbles.
Balang kaca Z : Boleh mengisi 75 biji guli sehingga penuh.
Glass jar Z : At full capacity, can take in 75 marbles.

- (a) Nyatakan **satu** pemerhatian berdasarkan maklumat daripada penyiasatan di atas.
State **one** observation based on the table from this investigation?
[1 markah / mark]
- (b) Berikan **satu** inferens berdasarkan jawapan kamu dalam soalan 2 (a).
Give **one** inference based on your answer in question 2 (a).
[1 markah / mark]
- (c) Bina satu jadual berdasarkan maklumat dalam penyiasatan di atas.
Construct one table based on the information above for this investigation.
[1 markah / mark]
- (d) Berdasarkan penyiasatan ini, nyatakan
From this investigation, state
(i) pemboleh ubah dimanipulasi:
manipulated variable:
[1 markah / mark]
(ii) pemboleh ubah bergerak balas:
responding variable:
[1 markah / mark]
(iii) pemboleh ubah dimalarkan:
constant variable:
[1 markah / mark]
- (e) Nyatakan hubungan antara pemboleh ubah dimanipulasi dengan pemboleh ubah bergerak balas.
State the relationship between manipulated variable and responding variable.
[1 markah / mark]

3 Rajah 3.1 menunjukkan dua situasi, di Bumi dan di Bulan. Diagram 3.1 shows two situations on the Earth and the Moon.

Rajah 3.1 / Diagram 3.1

(a) Nyatakan **satu** inferens tentang situasi di Bumi dan di Bulan berdasarkan maklumat dalam Rajah 3.1.
State **one** inference about the situation on the Earth and the Moon based on the information in Diagram 3.1.
[1 markah / mark]

(b) Cadangkan **satu** pemerhatian untuk menyokong jawapan inferens kamu dalam soalan 3 (a).
Suggest **one** observation to support your inference answer in question 3 (a).
[1 markah / mark]

(c) Seorang pengkaji telah mencatat bacaan termometer semasa berada di Bumi seperti dalam Rajah 3.2.
One researcher has recorded the measurement of a thermometer when he is on the Earth in Diagram 3.2.

Rajah 3.2 / Diagram 3.2

Berapakah bacaan termometer dalam Rajah 3.2?
What is the reading of thermometer in Diagram 3.2?
[1 markah / mark]

(d) Berdasarkan maklumat dalam Rajah 3.1, kelaskan objek-objek tersebut kepada dua kumpulan iaitu benda hidup dan benda bukan hidup.
Based on the information in Diagram 3.1, classify the objects into two groups, living thing and non-living thing.
[1 markah / mark]

Benda hidup Living things	Benda bukan hidup Non-living thing

[2 markah / marks]

(e) Seorang pengkaji ingin menyiasat adakah mikroorganisma boleh meneruskan hidup di Bulan.
One researcher want to investigate if microorganisms can survive on the Moon.

(i) Cadangkan **satu** hipotesis yang boleh diuji dalam penyiasatan nanti.
Suggest **one** hypothesis that can be tested in that investigation
[1 markah / mark]

(ii) Nyatakan **satu** maklumat yang akan dikumpul dalam penyiasatan tersebut.
State **one** information that will be gathered in that investigation.
[1 markah / mark]

UNIKNYA MASYARAKAT MALAYSIA

Masyarakat Malaysia terdiri daripada pelbagai kaum dan etnik. Perpaduan yang terjalin antara pelbagai kaum dan etnik di Malaysia amat kukuh. Perpaduan ini adalah antara faktor utama yang membawa kepada kemerdekaan negara kita. Antara kaum dan etnik yang terdapat di negara kita adalah seperti di bawah.

Latihan

A. Pilih jawapan yang betul.

- Masyarakat Malaysia terdiri daripada pelbagai kaum. Apakah yang perlu diamalkan oleh setiap kaum bagi mengekalkan keharmonian dan kesejahteraan negara kita?
  - A Semangat kemerdekaan
  - B Semangat perpaduan
  - C Semangat kesukuan
  - D Semangat berlumba-lumba
- Masyarakat yang terbesar di Malaysia ialah
  - A kaum Cina
  - B kaum India
  - C kaum Melayu
  - D kaum Kadazan
- Sari merupakan pakaian tradisional perempuan bagi kaum
  - A Siam
  - B Sikh
  - C India
  - D Ceti
- Melanau
Iban
Bidayuh

Etnik di atas merupakan etnik yang terdapat di

  - A Sabah
  - B Sarawak
  - C Thailand
  - D Semenanjung Malaysia
- Etnik Sikh di Malaysia mudah dikenali melalui pakaian mereka. Lelaki biasanya memakai _____ dan wanita memakai baju Punjabi.
  - A topi
  - B serban
  - C kopiah
  - D songkok
- Etnik Siam kebanyakannya terdapat di utara tanah air seperti Perlis, Kedah, Perak dan Kelantan. Mereka menyambut perayaan
  - A Songkran
  - B Deepavali
  - C Hari Easter
  - D Frapeira
- Dengan kepelbagaian kaum dan etnik yang terdapat di negara kita, perlulah kita saling _____ antara kaum
  - A bertelagah
  - B bertolak ansur
  - C bertolak-tolak
  - D bersengketa
- Apakah aktiviti kaum Melayu pada zaman sebelum merdeka?
  - A Mencari hasil hutan
  - B Berniaga di bandar
  - C Menangkap ikan
  - D Penoreh getah
- Mengapakah generasi sekarang tidak lagi berminat meneruskan pekerjaan tradisi ibu bapa mereka?
  - A Pekerjaan tradisi semakin susah
  - B Generasi sekarang semakin sombong
  - C Mereka lebih senang tinggal di bandar
  - D Taraf pendidikan melayakkan mereka mendapatkan pekerjaan yang lebih baik
- Mengapakah penempatan kaum mengikut pekerjaan sebelum merdeka dianggap tidak sesuai?
  - A Wujud banyak peluang pekerjaan
  - B Wujud banyak masalah jenayah antara kaum
  - C Wujud jurang kemiskinan yang luas antara kaum
  - D Wujud persaingan sihat antara kaum untuk menambah pendapatan

B. Jawab soalan berikut.

<p>1 Nyatakan tiga kaum utama yang terdapat di Malaysia.</p> <hr/> <hr/> <hr/>	<p>2 Nyatakan lima etnik yang terdapat di Malaysia.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
---	--

C. Tulis pekerjaan utama masyarakat Malaysia sebelum merdeka di bawah.

Kaum Melayu →	Kaum Orang Asli →
Kaum Cina →	Etnik Bajau →
Kaum India →	Etnik Kadazandusun →

BAHAGIAN A DAN B

Bahagian A

Latihan 1

Gambar di bawah menunjukkan cara-cara penjagaan kebersihan diri. Tulis lima ayat yang lengkap tentang gambar di bawah. Tulis satu ayat yang lengkap bagi setiap gambar.

KEBERSIHAN DIRI

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Latihan 2

Gambar di bawah menunjukkan aktiviti harian seorang ibu. Tulis lima ayat yang lengkap tentang gambar di bawah. Tulis satu ayat yang lengkap bagi setiap gambar.

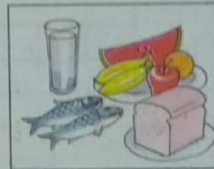
Aktiviti Harian Ibu

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Bahagian B

Latihan 1

Gambar di bawah menunjukkan cara-cara mengamalkan gaya hidup sihat. Tulis ulasan kamu tentang gambar tersebut dalam bentuk perenggan. Panjangnya ulasan kamu hendaklah antara 40 hingga 70 patah perkataan.

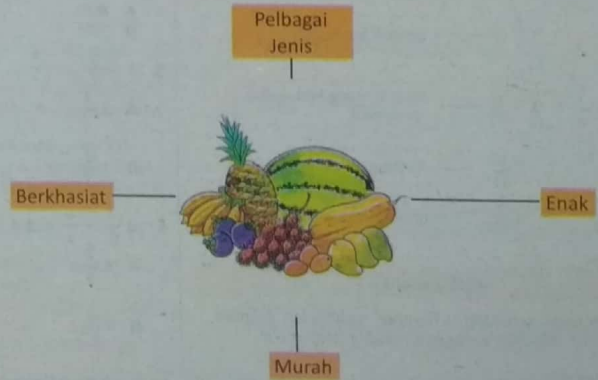
Gaya Hidup Sihat

-
-
-
-
-
-
-
-

Latihan 2

Gambar di bawah menunjukkan buah-buahan tempatan. Tulis ulasan kamu tentang gambar rajah tersebut dalam bentuk perenggan. Panjangnya ulasan kamu hendaklah antara 40 hingga 70 patah perkataan.

-
-
-
-
-
-
-
-

Pelajaran Minggu Depan:
Kertas 2: Cerna / Cereka

Matematik Tahun 5

PECAHAN

Sudah mengukir, mendaur ulang dan membekalkan dan membuat...
...melibatkan tajuk Pecahan. Nota yang disediakan dalam...
...yang dibantu dapat membantu murid-murid untuk...
...yang mempunyai kerdah mengukir, mendaur ulang dan...
...ketika membuat, membuat murid-murid berjaya menguasai...
...dengan betul dan tepat setiap soalan yang disediakan.

Tambah pecahan

Menambah dua pecahan yang sama penyebut.

- Pastikan penyebut dikekalkan
- Hanya menambah pengangka sahaja
- Permudahkan jawapan (jika perlu sahaja)

Contoh 1:

Tambah pengangka

$$(a) \frac{1}{7} + \frac{1}{7} = \frac{1+1}{7} = \frac{2}{7}$$

Kekalkan penyebut

$$(b) \frac{1}{4} + \frac{1}{4} = \frac{1+1}{4} = \frac{2}{4} = \frac{1}{2}$$

Permudahkan

Bentuk termudah

Menambah dua pecahan yang sama penyebut.

- Pastikan tukar satu atau kedua-dua pecahan kepada pecahan setara yang sama penyebut
- Pastikan tambah pengangka sahaja
- Permudahkan jawapan (jika perlu sahaja)

Contoh 2:

$$(a) \frac{2}{8} + \frac{1}{4} = \frac{2}{8} + \frac{1 \times 2}{4 \times 2} = \frac{2}{8} + \frac{2}{8}$$

Tukar kepada pecahan setara yang sama penyebut

$$= \frac{2}{8} + \frac{2}{8}$$

Permudahkan

Bentuk termudah

$$(b) \frac{1}{3} + \frac{2}{4} = \frac{4}{12} + \frac{6}{12} = \frac{10}{12} = \frac{5}{6}$$

Darab silang kedua-dua penyebut

Permudahkan

Bentuk termudah

Tolak pecahan

Menolak sebarang 2 nombor melibatkan nombor bulat, pecahan wajar dan nombor bercampur

Contoh 3:

$$(a) 6 - 2\frac{1}{5} = 5\frac{5}{5} - 2\frac{1}{5}$$

$$= (5 - 2) + (\frac{5}{5} - \frac{1}{5})$$

$$(b) \text{ Tolak } 1\frac{1}{9} \text{ daripada } 3\frac{5}{9}$$

$$3\frac{5}{9} - 1\frac{1}{9} = (3 - 1) + (\frac{5}{9} - \frac{1}{9}) = 2\frac{4}{9}$$

Latihan

Kertas 1

1 Rajah 1 menunjukkan beberapa buah segi empat tepat. Diagram 1 shows several rectangles of equal size.

Diagram 1 / Rajah 1

Apakah pecahan kawasan berlorek daripada keseluruhan rajah? What is the fraction of the shaded area?

- A $\frac{1}{2}$ C $\frac{1}{4}$
- B $\frac{1}{3}$ D $\frac{1}{6}$

2 Cari jumlah 5 dan $3\frac{2}{5}$. Calculate 5 and $3\frac{2}{5}$.

- A 5 C 8
- B $5\frac{2}{5}$ D $8\frac{2}{5}$

3 $7\frac{3}{5} - \frac{1}{5} =$

- A $6\frac{1}{5}$ C $7\frac{1}{5}$
- B $6\frac{2}{5}$ D $7\frac{2}{5}$

4 Kira $\frac{1}{2} + \frac{3}{10}$. Nyatakan jawapan dalam peratus. Calculate $\frac{1}{2} + \frac{3}{10}$. State your answer in percentage.

Calculate $\frac{1}{2} + \frac{3}{10}$. State your answer in percentage.

- A 80% C 60%
- B 70% D 50%

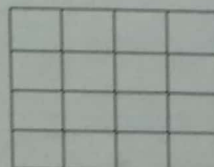
5 $2 - \frac{5}{7} =$

- A $1\frac{1}{7}$ C $2\frac{1}{7}$
- B $1\frac{2}{7}$ D $2\frac{2}{7}$

6 $3\frac{2}{5} + \frac{1}{4} + 4 =$

- A $4\frac{2}{7}$ C $7\frac{13}{20}$
- B $4\frac{2}{15}$ D $5\frac{12}{20}$

7 Rajah 2 terdiri daripada beberapa buah segi empat yang sama besar. Diagram 2 consists of several squares of equal size.

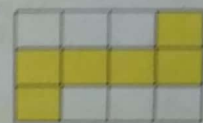
Rajah 2 / Diagram 2

Berapakah bilangan segi empat yang perlu dilorek jika bahagian yang berlorek ialah $\frac{3}{4}$ daripada seluruh rajah itu? How many squares should be shaded if the shaded portion is $\frac{3}{4}$ of the whole diagram?

- A 8 C 12
- B 16 D 14

Kertas 2

1 Rajah 1 menunjukkan beberapa buah segi empat yang sama. The chart below shows a few squares of similar size.

Rajah 1 / Diagram 1

(a) Tulis pecahan bahagian berlorek daripada seluruh rajah itu. Write the fraction of the shaded part in the diagram. [1 markah/marks]

(b) Tambahkan jawapan soalan 1 (a) dengan $\frac{5}{6}$. Add the answer in the question 1 (a) with $\frac{5}{6}$. [2 markah/marks]

2 Sebuah sekolah mempunyai 980 orang murid. $\frac{6}{8}$ daripada murid itu adalah perempuan. A school has 980 students. $\frac{6}{8}$ of the students are female.

A school has 980 students. $\frac{6}{8}$ of the students are female.

(a) Berapakah bilangan murid lelaki di sekolah itu? How many male students in the school? [2 markah/marks]

(b) Berapakah beza bilangan murid perempuan dan murid lelaki? What is the differences between female and male students? [2 markah/marks]

3 Jadual 3 menunjukkan jisim tiga buah kotak. Table 3 shows the mass of three boxes.

Kotak Box	Jisim Mass
P	$3\frac{1}{6}$ kg
Q	$1\frac{1}{3}$ kg
R	$\frac{2}{3}$ kg

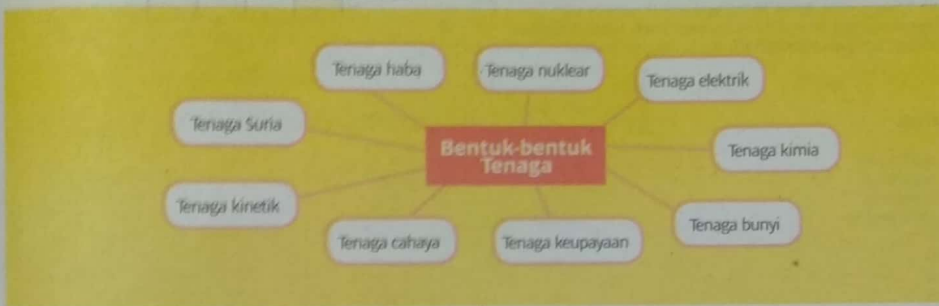
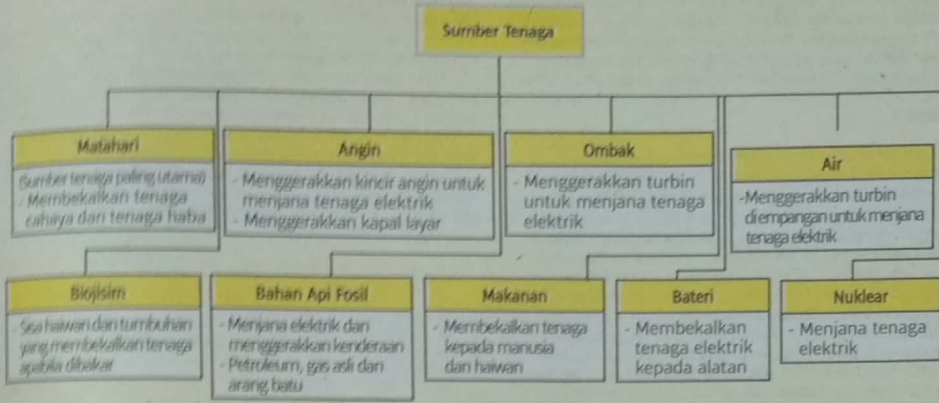
Table 3 / Jadual 3

(a) Berapakah beza jisim kotak yang paling berat dengan kotak yang paling ringan? What is the difference mass of the heaviest boxes and the lightest box? [2 markah/marks]

(b) Hitung jumlah jisim bagi ketiga-tiga kotak itu. Calculate the total mass of the three boxes. [2 markah/marks]

[2 markah/marks]

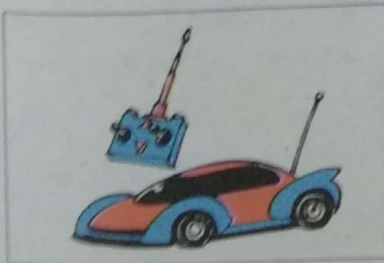
TENAGA

Latihan

Kertas 1

- Apakah yang dimaksudkan dengan "tenaga"?
What is the meaning of "energy"?
 A Kebolehan untuk menjalankan proses hidup
 The ability to undergo the life processes
 B Kebolehan untuk melakukan kerja
 The ability to do work
 C Keupayaan sesuatu objek bergerak
 The ability of an object to move
 D Tindakan tolak atau tarik yang dikenakan ke atas sesuatu objek
 The push or pull action towards an object
- Rajah 1 menunjukkan satu alatan yang menggunakan sejenis sumber tenaga untuk berfungsi.
Diagram 1 shows a tool which uses a source of energy to be functional.

Rajah 1 / Diagram 1

Antara yang berikut, manakah yang benar tentang sumber tenaga dan bentuk tenaga yang tersimpan dalam sumber tenaga tersebut?
Which of the following is correct about the source of energy and the form of energy stored in each source?

	Sumber tenaga Energy source	Bentuk tenaga Form of energy
A	Bateri / Battery	Tenaga kimia / Chemical energy
B	Bateri / Battery	Tenaga elektrik / Electrical energy
C	Bahan nuklear / Nuclear reactor	Tenaga bunyi / Sound energy
D	Bahan api fosil / Fossil fuel	Tenaga kimia / Chemical energy

- Di sebuah tapak perkhemahan, Maliq dan rakan-rakannya ingin memasak hidangan makan tengah hari tetapi telah kehabisan mancis. Mereka hanya mempunyai sebuah kanta pembesar. Apakah cara yang paling cepat Maliq dan rakan-rakannya boleh lakukan untuk menyalakan api?
Maliq and his friends are running out of matchstick when they are trying to light up a fire to cook for lunch at a campsite. They only have a magnifying glass. What is the fastest method they can do to light up the fire?
 A Menggosok batang kayu dengan batu
 Rub a log with a stone
 B Menggosokkan kanta pembesar dengan batu
 Rub the magnifying glass with a stone
 C Meletakkan kanta pembesar di atas longgokan daun kering di bawah cahaya Matahari
 Point the magnifying glass on a pile of dried leaves under the sunlight
 D Meletakkan kanta pembesar di atas tanah di bawah cahaya Matahari
 Put the magnifying glass on the ground under the sunlight
- Pernyataan berikut berkenaan satu bentuk tenaga.
The following statement is about a form of energy.

"Tenaga ini terdapat pada objek yang berada pada kedudukan yang tinggi, diregangkan atau dimampatkan".
"This form of energy is contained in an object that is being stretched, compressed or released from a high position."

Antara yang berikut, manakah yang mewakili bentuk tenaga tersebut?
Based on the statement, what is the energy?

- A Tenaga nuklear / Nuclear energy
- B Tenaga kinetik / Kinetic energy
- C Tenaga kimia / Chemical energy
- D Tenaga keupayaan / Potential energy

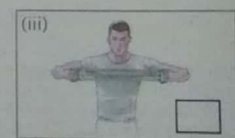
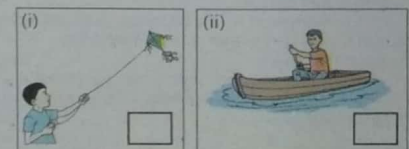
Kertas 2

- Gariskan jawapan yang betul.
Underline the correct answer.
 (i) Sumber tenaga paling utama ialah (air / angin / Matahari).
 The main source of energy is (water / wind / Sun).
 (ii) Bahan organik daripada haiwan dan tumbuhan yang membekalkan tenaga apabila dibakar dikenali sebagai (biojisim / bahan api fosil / gas asli).
 The organic materials from animals and plants that supply energy when burned are known as (biomass / fossil fuel / natural gas).
 (iii) Tenaga nuklear ialah tenaga yang dijana daripada bahan nuklear seperti (natrium / uranium / magnesium).
 Nuclear energy is generated from nuclear materials such as (sodium / uranium / magnesium).
- Rajah 2 menunjukkan tiga aktiviti.
Diagram 2 shows three activities.

Aktiviti R / Activity R   Aktiviti S / Activity S   Aktiviti T / Activity T

- Namakan satu bentuk tenaga yang terlibat bagi setiap aktiviti tersebut.
State one form of energy involved for each activity.
 (i) Aktiviti R / Activity R: _____
 (ii) Aktiviti S / Activity S: _____
 (iii) Aktiviti T / Activity T: _____
- Apakah sumber tenaga bagi objek dalam aktiviti S?
What is the source of energy for the object in activity S?
 (c) Antara yang berikut, manakah yang mempunyai bentuk tenaga yang sama seperti aktiviti R? Tandakan (✓) pada jawapan yang betul.
 Which of the following has the same form of energy as in activity R? Tick (✓) the correct answer.

Jawapan

Bahasa Melayu – Pemahaman

(A) Sistem Bahasa

Bahagian A

- A
- C
- D
- C
- D

Bahagian B

- daripada
- pada
- dengan
- antara
- semenjak

(B) Petikan

Bahagian A

- B
- D
- B

Bahagian B

- Membangunkan sesuatu masyarakat dari segi intelektual serta membentuk pemikiran kreatif dan dinamik.
- Rajin membaca buku.
Menguasai ilmu pengetahuan.
Menguasai pelbagai kemahiran.
Tidak bergantung kepada pihak lain.

Bahasa Melayu – Penulisan

Bahagian A

Latihan 1

- Kulit burung unta boleh dibuat beg, dompet, kasut dan jaket kerana kulitnya yang tebal, tahan lasak dan amat lembut.
- Telur burung unta boleh dimakan kerana rasanya yang enak dan boleh juga dibuat kraf tangan daripada kulit telur untuk perhiasan.
- Daging burung unta boleh dibuat sate dan kepingan daging kisar kerana daging burung unta antara sumber daging merah yang terbaik.
- Bulu burung unta boleh dibuat pembersih habuk kerana sifatnya yang antistatik dan bulu yang berwarna putih boleh digunakan dalam industri fesyen.
- Lemak daripada burung unta boleh diproses untuk dijadikan krim muka, losen tangan, pencuci rambut dan pencuci muka.

Latihan 2

- Kita mestilah menghormati guru dengan memberi tumpuan ketika guru mengajar agar kita faham tentang apa-apa yang diajar oleh guru.
- Kita haruslah bersalam dengan guru ketika berjumpa guru sebagai tanda kita menghormati mereka dan mereka juga akan menghormati kita.
- Kita juga boleh memberi hadiah kepada guru semasa sambutan Hari Guru sebagai tanda kita menghormati guru yang mengajar kita.
- Kita mesti menyusun kerusi dan meja di dalam kelas dengan kemas dan teratur sebagai tanda kita menghormati guru.
- Kita wajar menolong guru seperti mengangkat buku untuk meringankan beban mereka sebagai tanda kita menghormati guru.

Bahagian B

Latihan 1

Gambar di atas memaparkan iklan ceramah tentang stres. Ceramah stres tersebut akan diadakan pada 14 Ogos 2017 di dewan Sekolah Kebangsaan Nirwana. Ceramah akan diadakan pada pukul 8.00 pagi. Ceramah tersebut

berguna kepada orang yang selalu sakit kepala, sakit dada dan mudah letih. Tanda-tanda tersebut merupakan antara tanda-tanda orang mengalami stres. Penceramah juga akan berkongsi maklumat tentang cara mengenali stres dan cara untuk menanganinya. Antara cara menangani stres adalah dengan bersukan atau melancong. Semua ibu bapa dan murid dijemput hadir untuk mendengar ceramah tersebut.

Latihan 2

Catatan di atas memaparkan tentang perjalanan program teknik menjawab soalan di sebuah sekolah. Ceramah dimulakan dengan ceramah Bahasa Melayu pada pukul 9.30 pagi. Murid-murid diberi teknik menulis karangan dengan baik dan cara-cara menjawab soalan UPSR. Oleh itu, murid akan dapat membuat persediaan untuk menghadapi UPSR. Pada pukul 10.30 pula, murid mengikuti ceramah mata pelajaran Sains. Murid-murid diberi pendedahan tentang konsep Sains dan cara-cara menjawab soalan UPSR. Pada pukul 1.00 tengah hari, semua murid diberi makan tengah hari. Mereka makan bersama-sama di kantin sekolah. Program diakhiri dengan ceramah motivasi dengan pengisian ceramah tentang teknik belajar yang betul, semangat untuk belajar dan teknik mengingat. Murid-murid berasa lebih yakin selepas mendapat pengalaman baharu dalam teknik belajar.

Bahasa Inggeris – Pemahaman

Exercise

- are having
- are doing
- is shining
- are dancing
- B
- B
- B
- A

Question 21

- Where did you buy that beautiful dress?
- Sure, I will help you mother.
- Let's watch another program.

Question 22

- A student
- retiring
- i. Committed to his work
ii. Teaches in a fun way
- The speaker said that because the teacher teaches kindly and fatherly.

Bahasa Inggeris – Penulisan

Exercise 1

One day Aliah came back from school. She looked worried as the house was locked. Not long after that, her neighbour came and gave the house key and told that her mother took her baby brother to the hospital.

Aliah went inside. After having her lunch, she cleaned the house, washed the dishes and folded the clothes. In the evening, when her mother came back with her baby brother, Aliah was happy to see them. Her mother too was very happy to see the clean house. She was proud of Aliah for being an independent and responsible daughter.

Exercise 2

Mahsuri was the most beautiful lady on Langkawi Island. She was married to Mat Darus, a warrior. Most of the women on the island envied her beauty.

One day, Mat Darus was sent to fight a war. Wan Mahora, who envied Mahsuri, spread bad rumour about Mahsuri. The villagers believed it and condemned her to death. She was tied to a pole and stabbed with a keris even after she pleaded her innocence. White blood flowed from her body. The villagers regretted their action but it was too late. Mahsuri cursed the village to have bad luck for seven generations.

Exercise 3

Sarimah loves collecting stamps. She started collecting at the age of nine. She used to collect used stamps from her friends. She became more passionate after looking at the colourful and historical stamps on various envelopes.

Now, Sarimah collects stamps that are collector's items. Her aunt who is also an avid collector shared some stamps with her. She has local and foreign stamps which she keeps in separate albums. Whenever her friends receive letters in separate overseas, they will give her the stamps.

Sarimah hopes to increase her collection. She is also learning to trade stamps online with her aunt's help. She can use the profit to buy more rare stamps.

Matematik (Kertas 1)

- D
- A
- D
- A
- D
- C
- D
- D
- B
- D

Matematik (Kertas 2)

- (a) 5.9
(b) 9.366
(c) 1.561
- (a) 11.47
(b) 251.2
- (a) 0.96
(b) 32.06
(c) 30.14

- (a) 6.09
(b) 11.34

- (a) $\frac{7}{25}$
(b) 1.06
(c) 8.48

- (a) 4.375
(b) $4\frac{3}{8} \times 100\%$

$$\frac{35}{8} \times 100\% = \frac{8500}{8}\%$$

437.5% (Tidak benar)

- (a) 0.9
(b) 1.1
(c) 0.5

- (a) 1.25
(b) 0.75

Sains (Kertas 1)

- B
- D
- D
- D
- A
- D

Sains (Kertas 2)

- (a) Untuk menyasat hubungan antara jenis aktiviti dengan bilangan pergerakan naik dan turun dada dalam satu minit.
(b) Semakin bertambah
(c) 1. Jenis aktiviti
2. Bilangan pergerakan naik dan turun dada dalam satu minit.
(d) Kadar pernafasan ditunjukkan oleh bilangan

- (e) pergerakan naik dan turun dada dalam satu minit. Semakin cergas aktiviti semakin bertambah bilangan pergerakan naik dan turun dada dalam satu minit.
(f) Sederhana atau bertambah

- 2 (a) Bilangan guli yang paling banyak boleh diisi di dalam balang kaca Z.
(b) Kerana balang kaca Z paling besar isi padunya.
(c)

Balang kaca	X	Y	Z
Isi padu balang kaca	Kecil	Sederhana	Besar
Bilangan guli yang boleh diisi sehingga penuh	35	55	75

- (d) (i) Isi padu balang kaca
(ii) Bilangan guli yang boleh diisi sehingga penuh
(iii) Saiz guli // Bentuk balang kaca
(e) Semakin besar isi padu balang kaca, semakin bertambah bilangan guli yang boleh diisi.

- 3 (a) Bumi ada hidupan manakala di Bulan tiada hidupan kerana di Bumi ada air/udara/oksigen/suhu yang sesuai manakala di Bulan tiada air/udara/oksigen/suhu yang tidak sesuai
(Mana-mana satu jawapan)
(b) Bumi ada hidupan manakala di Bulan tiada hidupan.
(c) 37 °C
(d) Benda hidup : Tumbuhan, burung
Benda bukan hidup : Air, pasir.
(e) (i) Tiada air/udara/oksigen/suhu yang sesuai di Bulan menyebabkan mikroorganisma tidak boleh meneruskan hidup.
(ii) Kehadiran air/oksigen/udara/suhu persekitaran// Keadaan mikroorganisma/bilangan jumlah tempakan mikroorganisma// Kadar pertumbuhan mikroorganisma
(Mana-mana satu jawapan)

Sejarah

- (A)
1. B
2. C
3. C
4. B
5. B
6. A
7. B
8. C
9. D
10. C
(B)
1. Melayu
Cina
India
2. Etnik Sarawak
Etnik Sabah
Etnik Sikh
Etnik Siam
Etnik Baba dan Nyonya

- (C)
Melayu = menangkap ikan / bertani
Cina = berniaga
India = menoreh getah
Orang Asli = memungut hasil hutan
Bajau = menangkap ikan
Kadazandusun = memungut hasil hutan / bertani

Bahasa Melayu – Pemahaman (SJK)

Latihan 1

1. telah
2. mesti
3. belum

4. akan
5. masih
6. sedang
7. pernah
8. boleh
9. masih belum
10. sudah

Latihan 2

1. bukan
2. tidak
3. tidak
4. tidak
5. bukan
6. tidak
7. Bukan
8. bukan
9. bukan
10. tidak
11. bukan
12. tidak
13. tidak
14. tidak

Latihan 3

1. ialah
2. adalah
3. adalah
4. ialah
5. ialah
6. adalah
7. ialah
8. adalah
9. adalah
10. ialah
11. adalah
12. adalah
13. ialah
14. adalah
15. ialah
16. ialah

Latihan 4

1. A
2. D
3. C
4. B
5. i. Oh, saya dan keluarga bercuti di Negeri Di Bawah Bayu!
ii. Wah, seronoknya!
6. Nilai murni yang diamalkan oleh Alvin semasa melayan pelanggan ialah bersopan santun dan jujur.
7. Susu lembu itu dipasarkan di kawasan berhampiran sahaja kerana permintaan yang tinggi.
8. Pada pendapat saya, Moses dapat menambah pengetahuan semasa melancong.

Bahasa Melayu – Penulisan (SJK)

Bahagian A

Latihan 1

1. Kita harus menggosok gigi dengan menggunakan ubat gigi bagi menjaga kebersihan gigi dan mulut.
2. Kita perlu mandi sekurang-kurangnya dua kali sehari supaya tiada kotoran pada tubuh.
3. Selepas mandi, pakai pakaian yang bersih agar badan tidak berbau busuk.
4. Potonglah kuku supaya tiada kotoran melekat pada celah kuku.
5. Basuh tangan sebelum menjamah makanan dapat mengelakkan makanan tercemar apabila disentuh.

Latihan 2

1. Ibu menghidangkan sarapan untuk keluarga pada setiap pagi bagi memastikan semua ahli keluarga mengisi perut sebelum keluar rumah.
2. Ibu membeli sayur dan ikan yang segar di pasar pada waktu pagi untuk dijadikan lauk.

3. Ibu membasuh pakaian yang kotor dengan menggunakan mesin-pembasuh.
4. Ibu menyediakan hidangan makan tengah hari dan makan malam pada setiap hari.
5. Ibu akan mengemas dan menyapu rumah setelah selesai memasak hidangan makan tengah hari.

Bahagian B

Latihan 1

Amalan gaya hidup sihat perlu diamalkan. Pengambilan makanan yang seimbang adalah penting untuk menjamin kesihatan diri. Ini kerana, ada kadar makanan harian yang patut kita ambil untuk menjamin kesihatan. Selain itu, kita juga perlu bersenam kerana aktiviti ini dapat membantu badan kita mengeluarkan peluh dan melancarkan perjalanan darah. Seterusnya, kita juga haruslah membuat pemeriksaan kesihatan secara berkala untuk mengesan tahap kesihatan tubuh badan dan juga penyakit pada peringkat awal kerana mencegah lebih baik daripada mengubati. Jelaslah bahawa gaya hidup sihat amat perlu kita amalkan untuk menjamin kesihatan tubuh badan kita.

Latihan 2

Malaysia mempunyai buah-buahan tempatan yang pelbagai jenis, bentuk dan rasa. Antara buah-buahan tempatan yang terdapat di Malaysia ialah durian, rambutan, manggis, pisang, nanas, langsas, rambai dan sebagainya. Buah-buahan tempatan juga memiliki rasa yang enak. Harga buah-buahan tempatan juga lebih murah berbanding dengan buah-buahan yang diimport. Buah-buahan tempatan bukan sahaja enak malahan mengandungi pelbagai khasiat seperti vitamin dan serat yang diperlukan oleh tubuh badan kita.

Matematik (Tahun 5)

Kertas 1

1. C
2. D
3. D
4. A
5. B
6. C
7. C

Kertas 2

1. (a) $\frac{1}{2}$
(b) $1\frac{1}{3}$
2. (a) 245
(b) 490
3. (a) $2\frac{1}{2}$
(b) $5\frac{1}{6}$

Sains (Tahun 5)

Kertas 1

1. B
2. A
3. C
4. D

Kertas 2

1. (i) Matahari
(ii) biojisim
(iii) uranium
2. (a) i. Tenaga keupayaan
ii. Tenaga bunyi
iii. Tenaga cahaya / haba
(b) Bateri
(c) i. ✓
ii.
iii. ✓